

PRZEGLĄD PRASY TECHNICZNEJ NR 4-5/2025

BIULETYN KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

GOSPODARKA MATERIAŁOWA I LOGISTYKA

INŻYNIER BUDOWNICTWA

INŻYNIERIA I BUDOWNICTWO

LOGISTYKA

LOTNICTWO

MAGAZYN AUTOSTRADY

MORZE, STATKI I OKRĘTY

MOSTY

NAMIARY NA MORZE I HANDEL

POLSKA NA MORZU

PRZEGLĄD KOMUNIKACYJNY

PRZEGLĄD LOTNICZY

PRZEGLĄD TECHNICZNY

SAMOCHODY SPECJALNE

SKRZYDLATA POLSKA

STALOWE SZLAKI

ŚWIAT KOLEI

BIULETYN KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Drony na straży zielonych torowisk - nowoczesne podejście do monitoringu miejskiej zieleni / Paweł Łochowski. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 60-62, sygn. P.III.6776 - fot. 5.

Zastosowanie dronów wyposażonych w kamery multispektralne do oceny stanu zielonych torowisk tramwajowych; wyniki badań roślinności przeprowadzonych z użyciem dronów w Warszawie. Zalety wykorzystania dronów w monitoringu zieleni miejskiej.

Miejskie huby przesiadkowe a nowe rodzaje mobilności na przykładzie Hamburga / Grażyna Alicja Błaszczak. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 24-32, sygn. P.III.6776 - rys. 1 ; fot. 17.

Charakterystyka systemu transportowego Hamburga. Rola Hamburga jako węzła transportowego. Lokalizacja i zadania miejskich hubów mobilności (hvv-switch) integrujących usługi transportu publicznego i nowe rodzaje mobilności obejmujące m.in.: transport współdzielony, wypożyczalnie samochodów, rowerów oraz strefy parkowania. Wpływ hubów mobilności na zachowania komunikacyjne mieszkańców, w tym na rezygnację z korzystania z samochodu oraz preferencje w zakresie wyboru komunikacji rowerowej i transportu zbiorowego. Oferta w zakresie hvv-switch dostępna w ramach aplikacji typu MaaS (Mobility as a Service). Organizacja i usługi punktów hvv umiejscowionych przy stacjach transportu szynowego Hamburg Berliner Tor i Kellinghusenstraße.

Najnowsze europejskie rozwiązania w zakresie integracji taryfowej / Michał Wolański, Mirosław Czerliński, Marcin Pinkosz. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 19-23, sygn. P.III.6776 - fot. 4, tab. 3.

Cele i kierunki integracji taryfowej transportu publicznego w Europie. Charakterystyka ogólnokrajowych zintegrowanych systemów taryfowych wdrożonych w wybranych państwach europejskich: Niemcy - Deutschlandticket, Szwajcaria - GeneralAbo, Austria - Klimaticket.

Problem przewróceń pasażerów jako element edukacji społecznej / Marcin Żabicki. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 33-38, sygn. P.III.6776 - rys. 4 ; fot. 6, tab. 1.

Analiza problemu przewróceń pasażerów w środkach transportu zbiorowego. Przyczyny i zagrożenia bezpieczeństwa wynikające z przewróceń. Wpływ gwałtownego hamowania autobusu miejskiego na możliwość przewrócenia pasażera. Znaczenie i rola edukacji społecznej w zapobieganiu wypadkom i poprawie bezpieczeństwa podróżnych. Statystyka zdarzeń drogowych z udziałem pojazdów komunikacji miejskiej w latach 2008 - 2023 oraz udział przewróceń pasażerów w ogólnej liczbie wypadków w MZA Warszawa w 2024 r.

Rekomunalizacja zadań z zakresu lokalnego transportu zbiorowego na przykładzie Wałbrzycha / Mariusz Kacala. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 6-14, sygn. P.III.6776 - rys. 1 ; fot. 8.

Historia komunikacji miejskiej w Wałbrzychu. Przekształcenia organizacyjne przedsiębiorstw komunikacji miejskiej oraz prywatyzacja usług transportu publicznego. Koszty i korzyści wynikające ze zlecania zadań transportowych podmiotom prywatnym. Przesłanki oraz przebieg procesu rekomunalizacji lokalnej komunikacji zbiorowej. Organizacja usług transportu publicznego w Wałbrzychu po rekomunalizacji. Inwestycje taborowe dotyczące zeroemisyjnych autobusów z napędem wodorowym.

SENSUM jako sposób na wzrost efektywności energetycznej miejskiego transportu szynowego / Kamiński Arkadiusz. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 56-59, sygn. P.III.6776 - fot. 4.

Architektura i zadania systemu SENSUM przeznaczonego do eco-drivingu w szynowym transporcie miejskim, oferowanego przez PGE Energetyka Kolejowa. Zastosowane w systemie dynamiczne rozwiązania klasy DAS (Driver Advisory System) do optymalizacji jazdy pojazdów szynowych. Elementy i działanie systemu; charakterystyka procesu analizy danych w czasie rzeczywistym, który umożliwia bardziej ekonomiczne prowadzenie pojazdu.

UNITY - wiele systemów, jedna platforma / Marek Magierski. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 63-66, sygn. P.III.6776 - rys. 2 ; fot. 1.

Zadania i funkcjonalność platformy UNITY jako narzędzia do zarządzania flotą transportu publicznego. Technika analizy danych UNITY oraz jej integracja z innymi systemami zarządzania w transporcie. Rozwiązania dotyczące wsparcia dla flot pojazdów elektrycznych.

Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w miejskich sieciach trakcyjnych jako sposób na zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw komunikacji miejskiej / Tomasz Buda, Gerard Wiśniewski, Oskar Kreft. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 40-49, sygn. P.III.6776 - rys. 7 ; fot. 11, tab. 1.

Założenia Polityki Energetycznej Polski do 2024 r. dotyczące ograniczenia emisji gazów cieplarnianych przez pojazdy komunikacji miejskiej. Porównanie kosztów energii zużywanej przez środki transportu miejskiego: trolejbus, tramwaj, autobus. Koncepcja systemu energetycznego przedsiębiorstwa komunikacyjnego wykorzystującego własne źródła energii; obszary zapotrzebowania na energię elektryczną oraz sposoby optymalizacji zużycia energii. Charakterystyka systemu Cubic System pozwalającego na inteligentne wykorzystanie źródeł energii pozyskiwanej z publicznej sieci dystrybucyjnej i odnawialnych źródeł energii, a także energii zgromadzonej w magazynie współpracującym z miejskimi sieciami trakcyjnymi. Modele konwersji energii z paneli fotowoltaicznych oraz oddawania energii ze źródeł OZE do sieci trakcyjnej.

Zastosowanie systemu magazynowania energii TFPowerPack w sieci trolejbusowej: minimalizacja stopni konwersji mocy oraz bilansowanie DC / Dariusz Zieliński, Tomasz Szewczyk, Michał Jaśkiewicz. // Biuletyn Komunikacji Miejskiej.- 2025, nr 175, s. 50-55, sygn. P.III.6776 - rys. 6 ; fot. 3.

Ocena efektywności zastosowania bateryjnych magazynów energii w sieciach prądu stałego komunikacji miejskiej. Przykład wdrożenia innowacyjnego magazynu energii TFPowerPack na sieci trolejbusowej w Lublinie.

GOSPODARKA MATERIAŁOWA I LOGISTYKA

Analysis of threats creating logistics barriers in the global supply chain / Zbigniew Bentyn, Sylwia Konecka. // Gospodarka Materiałowa i Logistyka.- 2025, nr 1, s. 65-76, sygn. P.III.1269 - rys. 1.

Czynniki powodujące zagrożenia dla operacji globalnego łańcucha dostaw. Przegląd literatury i teoretyczne podstawy analizy ryzyka związanego z łańcuchem dostaw. Identyfikacja i klasyfikacja barier logistycznych. Wpływ pandemii COVID-19 na funkcjonowanie globalnego łańcucha dostaw oraz na logistykę dostaw w Polsce. (Artykuł w jęz. angielskim).

Efektywna i zrównoważona logistyka ostatniej mili produktów spożywczych z perspektywy praktyki / Daniel K. Węgrzynek, Marzenna Cichosz. // Gospodarka Materiałowa i Logistyka.- 2025, nr 1, s. 52-64, sygn. P.III.1269 - rys. 2 ; tab. 10.

Ocena efektywności operacyjnej hybrydowego modelu dystrybucji łączącego pojazdy spalinowe i elektryczne w logistyce dostaw ostatniej mili artykułów spożywczych. Cele i metodyka optymalizacji procesu dostaw; planowanie tras dla pojazdów spalinowych i elektrycznych oraz sposoby modelowania dostaw. Wpływ optymalizacji tras na zmniejszenie pustych przebiegów i skrócenie czasu dostawy.

Potential of post-war Ukraine to handle transport of cargo between countries of the East and the European Union / Adam Redmer, Krzysztof Wyrwicki. // Gospodarka Materiałowa i Logistyka.- 2025, nr 1, s. 27-38, sygn. P.III.1269 - rys. 1, tab. 3.

Perspektywy włączenia systemu transportowego Ukrainy do międzynarodowej sieci transportowej po zakończeniu wojny z Rosją. Ocena stanu infrastruktury transportowej i potencjału przewozowego Ukrainy na podstawie danych z 2023 r. Koncepcja zwiększenia udziału Ukrainy w międzynarodowym

transzycie towarów z Azji i Bliskiego Wschodu do UE; charakterystyka korytarzy transportowych przebiegających na terytorium Ukrainy w połączeniu z Transeuropejską Siecią Transportową (TEN-T). Dane dotyczące wymiany handlowej pomiędzy państwami Południowego Kaukazu, Turcją i Ukrainą w latach 2022 -2023. (Artykuł w jęz. angielskim).

Rozwiązania smart city w rozwoju polskich miast wojewódzkich jako fundament zrównoważonej przyszłości / Sabina Kauf, Iwona Pisz, Sabina Wyrwich-Plotka, Anna Bruska, Natalia Boichuk. // Gospodarka Materialowa i Logistyka.- 2025, nr 1, s. 2-13, sygn. P.III.1269 - rys. 2, tab. 3.

Idea smart city jako kluczowy element strategii rozwoju miast. Koncepcja smart city w literaturze przedmiotu. Warunki efektywności wdrażania strategii miasta inteligentnego na przykładzie wybranych miast europejskich. Implementacja rozwiązań smart city w strategiach polskich miast wojewódzkich: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra.

Self-managing teams as a way of improving supply chain management - theoretical considerations / Agnieszka Skowrońska. // Gospodarka Materialowa i Logistyka.- 2025, nr 1, s. 14-26, sygn. P.III.1269 - tab. 5.

Istota i specyfika łańcuchów dostaw jako punkt wyjścia do poszukiwania sposobów na poprawę zarządzania łańcuchem dostaw. Charakterystyka pojęcia łańcucha dostaw z uwzględnieniem zakresu i stopnia jego integracji. Koncepcja integracji procesów logistycznych realizowanych w przedsiębiorstwie. Zadania samozarządzających zespołów pracowniczych (Self-Managed Work Teams - SMWT) w zakresie realizacji procesów logistycznych. Rola i znaczenie SMWT dla usprawniania zarządzania łańcuchami dostaw w warunkach rosnącej zmienności i nieprzewidywalności otoczenia. (Artykuł w jęz. angielskim).

INŻYNIER BUDOWNICTWA

Bezpieczeństwo obiektów budowlanych w sąsiedztwie tuneli - nowe wytyczne ITB / Tomasz Godlewski. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 5, s. 28-33, sygn. P.III.6898 - rys. 3 ; fot. 4, tab. 2.

Metody i procedury oceny wpływów statycznych budowy tuneli na przemieszczenia podłoża oraz obiekty sąsiednie na podstawie wytycznych Instytutu Techniki Budowlanej (Instrukcja ITB nr 505/2024). Zasady postępowania na poszczególnych etapach projektowania tuneli: zakres rozpoznania geotechnicznego, informacje o sąsiednich obiektach, poziom szczegółowości analizy. Wymagania w zakresie bezpieczeństwa obiektów budowlanych znajdujących się w sąsiedztwie tuneli. Badanie wpływu parametrów drążenia TBM na wielkość rejestrowanych przemieszczeń. Model uproszczonego rozkładu przemieszczeń podłoża związanych z budową tuneli. Ustalanie parametrów niecki powstającej w wyniku tunelowania.

Legalizacja urządzeń wodnych / Kamil Kłosiński. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 4, s. 28-31, sygn. P.III.6898 - fot. 3.

Definicja prawna urządzenia wodnego w oparciu o art. 16 pkt 65 ustawy z dn. 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Porównanie procedur legalizacji urządzeń wodnych na podstawie ustawy Prawo wodne oraz na podstawie ustawy Prawo budowlane z dn. 7 lipca 1994 r. Postępowania w zakresie pozwolenia na budowę i pozwolenia wodnoprawnego oraz potencjalne rozbieżności wyników procedury legalizacyjnej.

Mechanizmy uszkodzeń obiektów mostowych w wyniku powodzi. Rola inżyniera w diagnostyce oraz wzmacnianiu konstrukcji / Adam Wysokowski. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 4, s. 68-75, sygn. P.III.6898 - rys. 5 ; fot. 10.

Działania mające na celu likwidację i odbudowę zniszczeń infrastruktury spowodowanych powodzią, przeprowadzone w 2024 r. w ramach operacji "Feniks". Metody i procedury oceny szkód w infrastrukturze dróg i mostów; przykładowe wzory arkuszy oceny popowodziowej dla obiektu mostowego i dla odcinka drogi. Ocena stanu technicznego podpór mostowych i murów oporowych w aspekcie ochrony przeciwpowodziowej. Charakterystyka procesu powstawania uszkodzeń konstrukcji murów oporowych budowli.

Regulacja urządzeń infrastruktury podziemnej w nawierzchniach drogowych / Wojciech Bosak. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 5, s.70-73, sygn. P.III.6898 - rys. 2 ; fot. 7.

Sposoby regulacji urządzeń uzbrojenia podziemnego umieszczonych w pasie drogowym w stosunku do nawierzchni jezdni. Charakterystyka metod regulacji urządzeń podziemnych w jezdniach bitumicznych: regulacja standardowa, regulacja z wykorzystaniem włączów w obudowie betonowej, regulacja i naprawa studzienek po wykonaniu warstwy ścieralnej, regulacja w trakcie układania warstwy ścieralnej z wykorzystaniem urządzeń na teleskopie.

Retencja na terenach zurbanizowanych / Anna Sosnowska, Paweł Falaciński. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 4, s. 63-67, sygn. P.III.6898 - rys. 5 ; fot. 5.

Sposoby retencjonowania wód opadowych w miastach. Rodzaje obiektów powierzchniowych i podziemnych wykorzystywanych do retencjonowania wód. Metodyka projektowania błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej oraz zbiorników retencyjnych na obszarach zurbanizowanych.

Wgłębne mieszanie gruntu w akwenach morskich / Rafał Buca. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 4, s. 60-62, sygn. P.III.6898 - rys. 3.

Zastosowanie technologii wgłębego mieszania gruntu DSM (deep soil mixing) do wzmacniania podłoża pod budowę terminali portowych. Wymagania dotyczące stosowania DSM w warunkach morskich. Sposoby wzmocnienia podłoża pod konstrukcję morską z wykorzystaniem paneli DSM.

Zajęcie pasa drogowego na potrzeby budowlane / Przemysław Gogojewicz. // Inżynier Budownictwa.- 2025, nr 5, s. 20-23, sygn. P.III.6898 - fot. 3.

Regulacje prawne w zakresie udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego podczas realizacji inwestycji budowlanych. Zasady i procedury wnioskowania o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Wymagania dotyczące organizacji ruchu i bezpieczeństwa prowadzonych prac drogowych. Zasady informowania o istniejącej infrastrukturze technicznej oraz o stawkach opłat za zajęcie pasa drogowego. Warunki dopuszczalności zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń i obiektów niezwiązanych z drogą i jej infrastrukturą.

INŻYNIERIA I BUDOWNICTWO

Historyczny most przez rzekę Amur w Chabarowsku / Jan Biliszczyk, Maria Ekiel-Jeżewska, Marco Teichgraber, Piotr Jeżewski. // Inżynieria i Budownictwo.- 2025, nr 2, s. 86-98, sygn. P.III.231 - rys. 7 ; fot. 8.

Historia budowy mostu przez Amur w Chabarowsku w ciągu Kolei Transsyberyjskiej, który został oddany do użytkowania w 1916 r. Geneza i etapy realizacji inwestycji. Charakterystyka konstrukcji

mostu. Odbudowa obiektu zniszczonego w 1920 r. oraz zakres prac modernizacyjnych prowadzonych od 1991 r.

Projekt i technologia budowy nowego mostu przez rzekę Bóbr w ciągu drogi krajowej nr 32 / Jerzy Onysyk, Mariusz Sułkowski, Robert Toczkievicz, Jan Biliszcuk. // Inżynieria i Budownictwo.- 2025, nr 2, s. 144-150, sygn. P.III.231 - rys. 5 ; fot. 6.

Założenia projektowe i realizacja drogowego mostu zespolonego belkowo-kratownicowego przez rzekę Bóbr, zlokalizowanego w ciągu drogi krajowej nr 32. Etapy budowy ustroju nośnego. Przebieg prac budowlanych wykonanych w technologii nasuwania podłużnego.

Wyniki Konkursu Związku Mostowców RP "Dzielo Mostowe Roku" 2023 / Wojciech Trochymiak. // Inżynieria i Budownictwo.- 2025, nr 2, s. 165-175, sygn. P.III.231 - rys. 9 ; fot. 26.

Obiekty mostowe nagrodzone w konkursie Związków Mostowców RP w kategoriach: "Za wdrożenie nowych technologii", "Za konstrukcję obiektu mostowego". Innowacyjne rozwiązania techniki mostowej zastosowane przy przebudowie wiaduktu kolejowego na terenie stacji Warszawa Zachodnia oraz przy budowie mostu przez Wisłę w ciągu linii kolejowej E30 w Krakowie. Charakterystyka konstrukcji i podstawowe parametry mostów.

LOGISTYKA

Autonomiczne ciężarówki - przyszłość transportu dalekobieżnego / Jacek Pucher. // Logistyka.- 2025, nr 2, s. 30-33, sygn. P.III.4793 - rys. 2, tab. 1.

Trendy rozwoju technologii autonomicznych pojazdów ciężarowych. Korzyści z automatyzacji długodystansowych przewozów towarowych. Koszty i efektywność wdrażania zaawansowanych systemów autonomicznej jazdy w transporcie drogowym. Klasyfikacja poziomów autonomizacji jazdy wg SAE.

Jak budować odporność łańcuchów dostaw w transporcie drogowym / Tomasz Weber. // Logistyka.- 2025, nr 2, s. 8-11, sygn. P.III.4793 - fot. 3.

Przyczyny utrudnień w realizacji drogowych przewozów towarowych oraz ich wpływ na terminowość dostaw. Bezpośrednie i pośrednie koszty zakłóceń łańcuchów dostaw. Rola technologii cyfrowych w zapewnieniu bezpieczeństwa i budowie odporności łańcuchów dostaw.

Logistyka morskich farm wiatrowych. Kontekst globalny / Marek Grzybowski. // Logistyka.- 2025, nr 2, s. 16-19, sygn. P.III.4793 - rys. 4.

Potencjał oraz perspektywy rozwoju światowego rynku energii wiatrowej. Elementy łańcucha logistycznego związane z budową i obsługą morskich farm wiatrowych. Realizacja strategii local content w zakresie morskiej energetyki wiatrowej w Polsce. Plan usytuowania morskich elektrowni wiatrowych w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej. Przewidywany wzrost popytu na komponenty do farm wiatrowych w latach 2024 - 2034.

LOTNICTWO

Atak na samolot prezydenta Botswany / Marcin Strembski. // Lotnictwo.- 2025, nr 4, s. 61-63, sygn. P.III.6640 - fot. 6.

Okoliczności i skutki ataku przeprowadzonego 7.08.1988 r. nad Angolą przez samolot myśliwski na dyspozycyjny samolot pasażerski, którym podróżował prezydent Botswany - Quetta Masire.

Innowacje lotnicze podczas Airbus Summit 2025 / Marcin Strembski. // Lotnictwo.- 2025, nr 4, s. 22-26, sygn. P.III.6640 - rys. 4 ; fot. 6.

Samoloty zaprezentowane podczas szczytu Airbus Summit 2025, który odbył się w dn. 24-25.03.2025 r. w Tuluzie. Projekt budowy dwumiejscowego samolotu z napędem hybrydowo-elektrycznym. Konstrukcja eksperymentalnego, szybkiego śmigłowca hybrydowego Airbus Racer. Technologie lotnicze, których celem jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla. Projekt lotniczego silnika hybrydowo-elektrycznego wykorzystującego wodorowe ogniwa paliwowe.

Nowy Jedwabny Szlak odporny na zakłócenia / Mirosław Antonowicz, Janusz Mincewicz. // Logistyka.- 2025, nr 2, s. 34-41, sygn. P.III.4793 - fot. 5.

Rola i znaczenie położenia geograficznego Polski w funkcjonowaniu europejsko-azjatyckich korytarzy transportowych. Trendy wzrostu przewozów z Chin do Polski trasą Nowego Jedwabnego Szlaku (NJS) w 2024 r. Wpływ wojny rosyjsko-ukraińskiej na międzynarodowy transport korytarzem NJS. Alternatywne połączenia transportowe Europy z Chinami, m.in. rola Korytarza Środkowego jako jednego z ważniejszych łańcuchów logistycznych w wymianie handlowej pomiędzy UE a państwami azjatyckimi. Udział PKP LHS w przewozach europejsko-azjatyckich. Perspektywy rozbudowy kolejowej infrastruktury intermodalnej w Polsce. Działalność OSŻD w zakresie rozwoju międzynarodowego transportu kolejowego. (Rozmowa z Mirosławem Antonowiczem, przewodniczącym Komitetu OSŻD).

Wojna powietrzna nad Ukrainą. Luty 2025 r. / Marcin Strembski. // Lotnictwo.- 2025, nr 4, s. 28-38, sygn. P.III.6640 - rys.3 ; fot. 22.

Przebieg działań operacyjno-taktycznych lotnictwa podczas wojny rosyjsko-ukraińskiej w dn. 1-28.02.2025 r. Ataki przeprowadzone z użyciem rakiet i dronów oraz straty poniesione przez strony konfliktu; dane dotyczące ataków raketowych i dronowych oraz tempa zajmowania terenów Ukrainy przez wojska rosyjskie.

MAGAZYN AUTOSTRADY

Analiza wykorzystania instalacji fotowoltaicznych z magazynem energii do zasilania oświetlenia węzła drogowego, cz. I / Grzegorz Rusowicz. // Magazyn Autostrady.- 2025, nr 1-2, s. 53-58, sygn. P.III.6837 - rys. 6 ; fot. 2, tab. 3.

Znaczenie odnawialnych źródeł energii dla realizacji celów polityki klimatycznej. Analiza możliwości zastosowania technologii opartych na ogniwach fotowoltaicznych do zasilania energią elektryczną elementów infrastruktury drogowej na przykładzie istniejącego węzła drogowego. Charakterystyka infrastruktury węzła drogowego zlokalizowanego w miejscowości Wilkowo w pñ.-wsch. części Polski. Parametry sieci elektroenergetycznej zasilającej oświetlenie drogowe na węźle Wilkowo. Profil zapotrzebowania odbiorcy i szacowane roczne koszty zużycia energii elektrycznej.

Metody i systemy oceny stanu eksploatacyjnego jezdni drogowych / Michał Stawowiak. // Magazyn Autostrady.- 2025, nr 1-2, s. 64-68, sygn. P.III.6837

Zasady kompleksowego podejścia do utrzymania dróg z uwzględnieniem wymagań: zapewnienia ciągłości transportu, bezpieczeństwa drogowego, sprawności i ekonomiczności transportu. Czynniki wpływające na efektywność transportu i bezpieczeństwo ruchu drogowego. Specyfika utrzymania ulic w mieście. Wymagania eksploatacyjne dla nawierzchni drogowych. Cele i warunki poprawy cech estetycznych infrastruktury drogowej. Metodyka oceny stanu eksploatacyjnego jezdni.

Porównanie cen jednostkowych budowy 1 km autostrad oraz dróg ekspresowych zleconych w trybie "buduj" oraz "projektuj i buduj" / Hubert Anysz, Monika Płudowska-Zgrajek. // Magazyn Autostrady.- 2025, nr 1-2, s. 46-52, sygn. P.III.6837 - rys. 7, tab. 5.

Analiza dwóch trybów realizacji robót budowlanych: "buduj w oparciu o projekt dostarczony przez zamawiającego" (DBB) oraz "projektuj i buduj" (D&B) w kontekście kosztów budowy dróg ekspresowych i autostrad w Polsce. Porównanie cen jednostkowych dotyczących 10 zleceń na modernizację i budowę dróg ekspresowych i autostrad, udzielonych w okresie od lipca 2014 r. do czerwca 2017 r. Koncepcja liniowego modelu prognostycznego służącego do oszacowania ceny budowy drogi o długości powyżej 7,5 km w oparciu o długość odcinka drogi. Mechanizm powstawania cen rynkowych oraz przyczyny zróżnicowania i zmienności cen. Kryteria efektywności zleceń DBB i D&B.

Szybka droga do bezpieczeństwa / Mariusz Grzesica. // Magazyn Autostrady.- 2025, nr 1-2, s. 36-38, sygn. P.III.6837 - fot. 7.

Czynniki wpływające na bezpieczeństwo na drogach szybkiego ruchu. Zasady bezpieczeństwa jazdy na drogach ekspresowych i autostradach. Dostosowanie infrastruktury, pasów ruchu i oznakowania dróg do wymagań bezpieczeństwa.

MORZE, STATKI I OKRĘTY

Początki jednostek pływających Wojsk Ochrony Pogranicza / Robert Rochowicz. // Morze, Statki i Okręty.- 2025, nr 3-4, s. 44-58, sygn. P.III.6763 - rys. 1 ; fot. 32, tab. 3.

Organizacja morskiej służby granicznej w Polsce po 1945 r. Historia rozwoju floty Wojsk Ochrony Pogranicza (WOP); podstawowe dane dotyczące jednostek pływających użytkowanych przez WOP w latach 40., 50. i 60. XX w.

MOSTY

Estakada ES-119. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 40-44, sygn. P.III.6868 - rys. 1 ; fot. 7, tab. 1.

Żałożenia projektowe i realizacja estakady ES-119 zlokalizowanej w ciągu drogi ekspresowej S6. Charakterystyka konstrukcji obiektu, budowa ustroju nośnego i podstawowe dane techniczne. Warunki geotechniczne i technologia posadowienia estakady. Innowacyjne rozwiązania dotyczące monitorowania obiektu podczas jego eksploatacji.

Historyczny most kolejowy w Stanach k. Nowej Soli - 6 lat po remoncie i adaptacji na ścieżkę rowerową / Bartosz Michalak, Aleksandra Powchowicz. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 36-39, sygn. P.III.6868 - fot. 11, tab. 2.

Historia mostu kolejowego znajdującego się w miejscowości Stany niedaleko Nowej Soli w woj. lubuskim. Charakterystyka stalowej, kratownicowej konstrukcji mostu. Odbudowa i eksploatacja obiektu po zakończeniu II. wojny światowej. Modernizacja i zmiana przeznaczenia mostu w ramach realizacji programu "Lubuskie 2020": zakres przeprowadzonych prac remontowych oraz adaptacja na potrzeby drogi rowerowej. Ocena stanu technicznego i potrzeb w zakresie utrzymania historycznych elementów budowli.

Historyczny rozwój konstrukcji mostowych, cz. 1 / Artur Szlachta, Tomasz Gajewski, Piotr W. Sielicki. // Mosty.- 2024, nr 4, s. 72-74, sygn. P.III.6868 - rys. 2 ; fot. 2.

Historia pierwszych mostów oraz rozwój konstrukcji mostowych w starożytności i w średniowieczu. Budowa i architektura mostów drewnianych i kamiennych. Przykłady konstrukcji średniowiecznych mostów kamiennych w Europie.

Historyczny rozwój konstrukcji mostowych, cz. 2 / Artur Szlachta, Tomasz Gajewski, Piotr W. Sielicki. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 58-61, sygn. P.III.6868 - fot. 3.

Historia mostownictwa na świecie. Rozwój technologii budownictwa mostowego. Geneza i ewolucja konstrukcji mostów: spawanych, żelaznych, betonowych, wiszących. Współczesne trendy w projektowaniu konstrukcji mostowych.

Konstrukcje betonowe. Korozja zbrojenia. Diagnozowanie stanu zbrojenia i jakości betonu ze względu na sprzyjanie korozji zbrojenia / Arkadiusz Madaj. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 22-29, sygn. P.III.6868 - rys. 5 ; fot. 6, tab. 1.

Wpływ stanu zbrojenia na trwałość betonowego obiektu zbrojonego. Przyczyny korozji stali zbrojeniowej oraz warunki konieczne do przebiegu korozji zbrojenia w betonie. Metody wykrywania uszkodzeń korozyjnych zbrojenia i potencjalnego zagrożenia występowania korozji.

Najdłuższy drogowy most kompozytowy / Błażej Cackowski, Mateusz Stefańczyk. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 54-57, sygn. P.III.6868 - fot. 10.

Założenia projektowe i technologia przebudowy mostu w Bronowie. Konstrukcja i parametry paneli kompozytowych FRP wykorzystanych do budowy pomostu. Zalety stosowania technologii FRP w budownictwie mostowym.

Ochrona katodowa stali zbrojeniowej w obiektach inżynierskich w długoletnim okresie eksploatacji / Daniel Bialecki, Marcin Majewski. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 31-35, sygn. P.III.6868 - rys. 3 ; fot. 15.

Zasady stosowania elektrochemicznej metody katodowej do ochrony obiektów inżynierskich przed korozją. Ocena wpływu zastosowania ochrony katodowej na trwałość konstrukcji. Przykłady wdrożenia technologii ochrony katodowej mostów na świecie oraz w Polsce: wiadukt drogowo-kolejowy na linii kolejowej Warszawa - Dorohusk, most przez Utratę w Pruszkowie, wiadukt drogowo-kolejowy nad ul. Górczewską w Warszawie.

Powłoki ochronne na mostach betonowych, cz. 1 / Sławomir Karaś, Dominika Joanna Franczak-Balmas. // Mosty.- 2024, nr 4, s. 54-58, sygn. P.III.6868 - fot. 3, tab. 2.

Rodzaje powłok ochronnych stosowanych do zabezpieczania mostów betonowych przed oddziaływaniami środowiskowymi. Kategorie i właściwości zabezpieczeń ochronnych. Wpływ impregnacji i zabezpieczeń powierzchni konstrukcji na trwałość betonu.

Powłoki ochronne na mostach betonowych, cz. 2 / Sławomir Karaś, Dominika Joanna Franczak-Balmas. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 45-49, sygn. P.III.6868 - rys. 1 ; fot. 12.

Rola i funkcje powłok ochronnych w zakresie zabezpieczenia mostów betonowych przed korozją i degradacją. Przykłady niewłaściwego zastosowania powłok ochronnych oraz ich wpływ na stan techniczny obiektów mostowych: most nad rzeką Tyśmienicą niedaleko Kocka, wiadukt nad linią kolejową w Chełmie, wiadukt/łącznica w ciągu ulicy Mełgiewskiej w Lublinie, most w gminie Garbów.

Tunele w ciągu Północnej Obwodnicy Krakowa / Adam Miziewicz, Izabela Furtak. // Mosty.- 2025, nr 1-2, s. 62-66, sygn. P.III.6868 - rys. 4.

Konstrukcja i parametry techniczne tuneli drogowych (TS-04, TS-14) zlokalizowanych w ciągu drogi ekspresowej S52. Warunki gruntowo-wodne budowy tuneli. Technologie wykonania ścian i stropów oraz elementów betonowych.

NAMIARY NA MORZE I HANDEL

Bałtycka konkurencja / Ilona Urbanyi. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 4, s. 9-14, sygn. P.III.6748 - rys. 3; fot. 5, tab. 2.

Analiza rynku żeglugi promowej na Morzu Bałtyckim. Ocena potencjału przewozowego (liczba promów, liczba pasażerów, linia ładunkowa) bałtyckich przewoźników promowych w latach 2023 - 2025: Stena Line, DFDS Seaways, Tallink Group, Viking Line, TT-Line, Scandlines, Finnlines, Unity Line, Polferries. Kierunki rozwoju połączeń promowych z Polski do innych krajów bałtyckich.

Bałtyckie inwestycje promowe / Sandra Baniak. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 4, s. 18-19, sygn. P.III.6748 - rys. 1; fot. 2.

Strategie rozwojowe i inwestycje infrastrukturalne realizowane w terminalach ro-ro w portach bałtyckich: Trelleborg, Helsinki, Göteborg. Wielkość przeładunków w największych bałtyckich portach ro-ro w pierwszej połowie lat 2022 - 2024: Trelleborg, Helsinki, Göteborg, Rostock, Tallin, Szczecin-Świnoujście, Gdańsk, Gdynia, Ystad, Helsingborg.

Dynamiczny rynek / Grzegorz Bryszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 7, s. 9-12, sygn. P.III.6748 - fot. 3.

Podsumowanie działalności polskich przedsiębiorstw żeglugowych w 2024 r.: Chipolbrok Polsko-Chińskie Towarzystwo Okrętowe, Żegluga Gdańska, Euroafrica Services Limited, Unibaltic, Polskie Ratownictwo Okrętowe. Wyniki finansowe i stan eksploatowanej floty handlowej. Strategie rozwojowe i inwestycyjne przedsiębiorstw.

Europejska zielona transformacja. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 9, s. 17-18, sygn. P.III.6748

Perspektywy transformacji energetycznej europejskiej gospodarki w kontekście celów polityki klimatycznej UE. Założenia "Europejskiego Planu Działania dla Energetyki Wiatrowej" (European Wind Power Action Plan). Etapy procesu wdrażania planów inwestycyjnych w zakresie rozwoju energetyki wiatrowej w państwach członkowskich do 2040 r. Projekt rozporządzenia dotyczącego ustanowienia

środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (Net Zero Industry Act - NZIA). Strategia unijnej polityki przemysłowej realizowanej w ramach Europejskiego Zielonego Ładu - "Plan przemysłowy zielonego ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej".

Lider coraz mocniejszy. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 4, s. XIX-XX, sygn. P.III.6748 - fot. 2, tab. 2.

Kierunki rozwoju żeglugi kontenerowej na rynku światowym; udział w rynku i flota największych armatorów kontenerowych wg stanu na styczeń 2025 r. Statystyka przeładunków w terminalu Gdynia Container Terminal w latach 2023 - 2024.

Niewielki spadek / Jakub Jankiewicz. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 6, s. 25, sygn. P.III.6748 - tab. 1.

Statystyka przeładunków w portowych terminalach kontenerowych w lutym 2024 r. i w lutym 2025 r.: Bałtycki Terminal Kontenerowy Gdynia, Gdynia Container Terminal/Hutchinson Ports Gdynia, OT Port Gdynia, DB Port Szczecin.

Niższa inflacja i lepsze nastroje. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 6, s. 27, sygn. P.III.6748 - rys. 2 ; fot. 1, tab. 2.

Statystyka przeładunków w portach morskich (Gdańsk, Gdynia, Police, Szczecin-Świnoujście) na tle wskaźników gospodarczych w Polsce w lutym 2025 r. Wielkość i struktura przeładunków wg grup ładunkowych: węgiel, ruda, inne masowe, zboże, drewno, drobnica, paliwa płynne. Dane dotyczące ruchu statków w lutym 2025 r. Przeładunki kontenerów w portach morskich w latach 2024 - 2025.

Ochrona w wersji inteligentnej / Grzegorz Bryszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 5, s. 12,14, sygn. P.III.6748 - fot. 2.

Źródła i rodzaje zagrożeń cybernetycznych dla gospodarki morskiej. Przykłady wykorzystania narzędzi informatycznych i sztucznej inteligencji do zapobiegania cyberatakami dotyczącym żeglugi i portów morskich.

Priorytetem jest uruchomienie T3 / Jan van Mossevelde, Grzegorz Bryszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 4, s. XII-XIII, sygn. P.III.6748 - fot. 3, tab. 1.

Rozwój infrastruktury oraz prognozy wzrostu przeładunków w Baltic Hub Container Terminal Gdańsk w 2025 r. Dane dotyczące przeładunków kontenerów w Baltic Hub w latach 2023 - 2024.

Rok gorzkiej prawdy / Franciszek Nietz. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 6, s. 9-10, sygn. P.III.6748 - fot. 1.

Dane dotyczące wielkości i struktury przewozów towarowych transportem kolejowym w Polsce w 2024 r. Wskaźniki efektywności oraz odległości przewozów dla poszczególnych grup towarów. Udział PKP Cargo i Orlen Kolej w przewiezionej masie towarów. Uwarunkowania ekonomiczne oraz wpływ polityki transportowej na rozwój rynku kolejowego.

Rok pozytywnego zaskoczenia / Wojciech Szymulewicz, Piotr Frankowski. // Namiary na Morze i Handel.- 2025, nr 4, s. XIV-XVI, sygn. P.III.6748 - fot. 3, tab. 1.

Podsumowanie działalności Bałtyckiego Terminala Kontenerowego (BCT) w Gdyni w 2024 r. oraz perspektywy rozwoju potencjału przeładunkowego w 2025 r. Statystyka przeładunków kontenerów w BCT w latach 2023 - 2024.

Stabilny wzrost znaczenia Polski / Jakub Jankiewicz. // *Namiary na Morze i Handel.*- 2025, nr 4, s. VIII-XI, sygn. P.III.6748 - rys. 9 ; fot. 3, tab. 1.

Dane dotyczące przeładunku kontenerów w polskich portach morskich w latach 2014 - 2024: Bałtycki Terminal Kontenerowy Gdynia, Gdynia Container Terminal, DB Port Szczecin, OT Port Gdynia. Udział portów i terminali portowych w przeładunkach kontenerów w latach 2023 - 2024.

Unijna regulacja dla AI / Aleksander Karandyszowski. // *Namiary na Morze i Handel.*- 2025, nr 5, s. 16-17, sygn. P.III.6748

Cele i zakres regulacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z 13 czerwca 2024 r. o sztucznej inteligencji (AI Act - Artificial Intelligence Act). Klasyfikacja systemów sztucznej inteligencji wg poziomu ryzyka. Modele AI stosowane w żegludze morskiej. Stopnie autonomizacji statków morskich oraz prawne uwarunkowania funkcjonowania autonomicznych nawodnych statków morskich (MASS - maritime autonomous surface ships). Prace legislacyjne IMO w zakresie opracowania Kodeksu MASS. Przewidywany wpływ AI Act na konkurencyjność stoczni europejskich.

Uniwersalność to bezpieczeństwo / Daniel Saar, Grzegorz Bryszewski. // *Namiary na Morze i Handel.*- 2025, nr 4, s. XVI-XVIII, sygn. P.III.6748 - fot. 3, tab. 1.

Trendy zmian wielkości i struktury przeładunków w terminalu DB Port Szczecin w 2024 r.; dane dotyczące przeładunków w terminalu DB Port Szczecin w latach 2023 - 2024. Inwestycje infrastrukturalne realizowane i planowane w Porcie Szczecin.

Wiecej kontenerów na Bałtyku. // *Namiary na Morze i Handel.*- 2025, nr 4, s. XXI-XXII, sygn. P.III.6748 - rys. 2 ; fot. 2, tab. 4.

Trendy wzrostu przeładunków kontenerów w bałtyckich portach morskich w 2024 r. Dane statystyczne (TEU): największe porty kontenerowe Morza Bałtyckiego w latach 2023 - 2024; przeładunki kontenerów w portach morskich Bałtyku w latach 2014 - 2024; wykorzystanie zdolności przeładunkowych terminali kontenerowych w polskich portach w 2024 r.; zdolność przeładunkowa terminali kontenerowych w polskich portach w styczniu 2025 r.; przeładunki burtowe kontenerów w polskich portach w latach 2019 - 2024.

Wyższa inflacja i obiecujące prognozy. // *Namiary na Morze i Handel.*- 2025, nr 4, s. 27, sygn. P.III.6748 - rys. 2, tab. 3.

Działalność przeładunkowa polskich portów morskich na tle wskaźników makroekonomicznych w styczniu 2025 r. Dane statystyczne: przeładunki kontenerów wg terminali w latach 2024 - 2025 oraz wg grup towarów w 2025 r.; ruch statków w portach.

POLSKA NA MORZU

Historia cruisingu. Cz. 1. Turystyczne podróże rozpoczął parowiec Francesco I / Mieczysław Amiełańczyk. // *Polska na Morzu.*- 2025, nr 1, s. 46-53, sygn. P.III.7006 - rys. 9 ; fot. 3.

Historia morskiej żeglugi wycieczkowej na świecie. Opis pierwszego w historii rejsu wycieczkowego parowcem Francesco I, który odbył się na Morzu Śródziemnym w 1833 r. Charakterystyka wycieczkowców eksploatowanych w XIX i XX w.; konstrukcja i wyposażenie luksusowych jachtów morskich i transatlantyków. Organizacja pierwszych rejsów wycieczkowych dookoła świata.

Historia cruisingu. Cz. 2. Początki turystyki morskiej / Mieczysław Amiełańczyk. // Polska na Morzu.- 2025, nr 2, s. 50-57, sygn. P.III.7006 - fot. 11.

Historia morskiej żeglugi wycieczkowej na świecie. Oferta tanich rejsów wycieczkowych organizowanych przez Niemcy w okresie międzywojennym. Rozwój turystyki morskiej od zakończenia II wojny światowej do czasów współczesnych. Konstrukcja i wyposażenie statków wycieczkowych, w tym megawycieczkowców i statków edukacyjnych.

Na pokładzie MPV Herbert / Jan Babicz. // Polska na Morzu.- 2025, nr 2, s. 40-47, sygn. P.III.7006 - rys. 2 ; fot. 30, tab. 1.

Konstrukcja i podstawowe dane techniczno-eksploatacyjne wielozadaniowego statku "Herbert" eksploatowanego przez Chipolbrosk Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. Plan ogólny statku oraz plan górnej platformy. Fotografie ilustrujące wyposażenie pomieszczeń dla załogi, pomieszczeń technicznych i ładowni.

Wyniki działalności polskich portów morskich w 2024 roku / Monika Rozmarynowska-Mrozek, Ewelina Synak-Miłosz. // Polska na Morzu.- 2025, nr 2, s. 18-27, sygn. P.III.7006 - rys. 4 ; fot. 6, tab. 6.

Statystyka przeładunków w polskich portach morskich (Gdańsk, Gdynia, Szczecin-Świnoujście) w latach 2019 - 2024 oraz wg grup towarów w 2024 r.: węgiel i koks, ruda, inne masowe, zboże, drewno, drobnica, paliwa. Przeładunki kontenerów i obsługa ładunków ro-ro w największych polskich portach. Dane dotyczące obsługi ruchu pasażerskiego i statków wycieczkowych. Porównanie wielkości przeładunków w wybranych portach bałtyckich w 2023 i 2024 r.: Ust-Ługa, Gdańsk, Primorsk, St. Petersburg, Gotebörg, Kłajpeda, Szczecin-Świnoujście, Rostock, Gdynia, Ryga. Uwarunkowania geopolityczne i perspektywy ekonomiczne rozwoju działalności polskich portów morskich w latach 2025 - 2026.

PRZEGLĄD KOMUNIKACYJNY

ACC and ACC+ systems and their impact on improving road traffic safety / Sebastian Cisowski. // Przegląd Komunikacyjny.- 2025, nr 5, s. 2-7, sygn. P.III.2234, sygn. P.III.2235 - rys. 8.

Zadania i funkcje zaawansowanych systemów wspomagających kierowcę ACC (Adaptive Cruise Control) i ACC+ (Adaptive Cruise Control +), które automatycznie dostosowują prędkość pojazdu do ruchu drogowego. Analiza działania ACC i ACC+ oraz ich wpływ na bezpieczeństwo drogowe na przykładzie zdarzeń drogowych z udziałem pojazdów wyposażonych w tempomat adaptacyjny oraz takich, w których nie zainstalowano omawianych systemów. Ocena zastosowania ACC i ACC+ w pojazdach autonomicznych. (Artykuł w jęz. angielskim).

Analiza możliwości stosowania torowisk staromiejskich w przypadku budowy nowych tras tramwajowych / Jacek Makuch. // Przegląd Komunikacyjny.- 2025, nr 5, s. 23-28, sygn. P.III.2234, sygn. P.III.2235 - rys. 5 ; fot. 6.

Autorski projekt klasyfikacji typów torowisk tramwajowych z podziałem na: staromiejskie, nowomiejskie, z boku, niezależne, w dwupasowej jezdni. Korzyści i wady wykorzystania torowisk staromiejskich w budowie nowych tras tramwajowych. Przykłady rozwiązań inżynierskich zastosowanych w procesie projektowania linii tramwajowych we Wrocławiu.

Assessment of direct connections provided by public transport between the left-bank and right-bank areas of Szczecin / Tomasz Stoeck. // Przegląd Komunikacyjny.- 2025, nr 5, s. 7-11, sygn. P.III.2234, sygn. P.III.2235 - rys. 5 ; fot. 2, tab. 3.

Organizacja systemu transportu publicznego w Szczecinie. Funkcjonowanie połączeń komunikacji tramwajowej i autobusowej pomiędzy lewobrzeżną i prawobrzeżną częścią Szczecina. Rozwój sieci bezpośrednich połączeń autobusowych i tramwajowych w latach 2014 - 2024. Inwestycje taborowe dotyczące Szczecińskiego Szybkiego Tramwaju oraz ich wpływ na zwiększenie efektywności przewozów pasażerskich. Obszary dysfunkcji systemu transportowego. Połączenia kolejowe realizowane przez Szczecińską Kolej Metropolitalną jako alternatywa dla transportu autobusowego i tramwajowego. (Artykuł w jęz. angielskim).

Railway line upgrading project using BIM / Kamila Szwaczkiewicz, Daria Kassin, Bartosz Nowak, Igor Muchowski, Kacper Smoliński. // Przegląd Komunikacyjny.- 2025, nr 5, s. 12-16, sygn. P.III.2234, sygn. P.III.2235 - rys. 4, tab. 2.

Ocena zastosowania technologii Building Information Modelling (BIM) w projektowaniu inwestycji dotyczących infrastruktury kolejowej. Przegląd literatury w zakresie wykorzystania technologii BIM w projektach kolejowych. Metodyka i narzędzia BIM użyte w procesie projektowania modernizacji linii kolejowej nr 218 Prabuty-Kwidzyn. (Artykuł w jęz. angielskim).

Wybrane aspekty zapobiegania wypadkom z udziałem pieszych na obiektach infrastruktury transportowej na podstawie literatury krajowej i zagranicznej / Łukasz Topczewski. // Przegląd Komunikacyjny.- 2025, nr 5, s. 17-22, sygn. P.III.2234, sygn. P.III.2235 - rys. 4 ; fot. 2.

Przyczyny i skutki wypadków z udziałem pieszych na obiektach infrastruktury kolejowej. Kategorie wypadków kolejowych. Zagrożenia dla bezpieczeństwa związane z samobójstwami lub próbami samobójstwa na terenie kolei. Koszty opóźnień pociągów spowodowane przez wypadki. Dane dotyczące liczby, rodzajów i ofiar wypadków kolejowych na obszarach kolejowych Polski i UE, które miały miejsce w latach 2007 - 2023. Sposoby zapobiegania wypadkom z udziałem pieszych.

PRZEGLĄD LOTNICZY

Cabri G2 - przyjazny helikopter / Krzysztof Krawcewicz. // Przegląd Lotniczy.- 2025, nr 4, s. 6-16, sygn. P.III.6754 - fot. 22, tab. 1.

Konstrukcja i parametry dwumiejscowego śmigłowca z napędem tłokowym Guimbal Cabri G2. Charakterystyka wyposażenia i koszty eksploatacji samolotu.

Jak-52 - klasyk dla znawców / Filip Modrzejewski. // Przegląd Lotniczy.- 2025, nr 4, s. 52-61, sygn. P.III.6754 - fot. 22.

Charakterystyka konstrukcji samolotu szkolno-treningowego Jak-52. Podstawowe dane techniczne Jak-52 wyprodukowanego przez Aerostar SA w Rumunii.

Postawili na pływaki / Eryk Auguścik. // Przegląd Lotniczy.- 2025, nr 5, s. 6-16, sygn. P.III.6754 - fot. 19, tab. 1.

Charakterystyka konstrukcji, parametry i wyposażenie techniczne wodnosamolotu Cessna 206H Amphibian. Doświadczenia z przelotu Cessna 206H Amphibian nad jeziorem Jamno.

PRZEGLĄD TECHNICZNY

Dworzec jak katedra / Bronisław Hynowski. // Przegląd Techniczny.- 2025, nr 4, s. 32, sygn. P.III.6476 - fot. 3.

Rys historyczny i architektura dworca kolejowego w Nowych Skalmierzycach.

Wybrane aspekty formalne dotyczące stosowania systemów detekcji stanów awaryjnych taboru dSAT w infrastrukturze kolejowej / Artur Nowak. // Przegląd Techniczny.- 2025, nr 4, s. 24-25, sygn. P.III.6476 - fot. 2.

Zadania i funkcje urządzeń detekcji stanów awaryjnych taboru (dSAT). Trendy rozwoju technologii i zastosowania systemów dSAT w kolejnictwie. Regulacje prawne i standardy dotyczące funkcjonowania dSAT w Polsce.

SAMOCHODY SPECJALNE

Autobusy - wyniki sprzedaży w 2024 r. / Dariusz Piernikarski. // Samochody Specjalne.- 2025, nr 1-2, s. 73-74, sygn. P.III.6789 - rys. 2 ; fot. 1.

Analiza wyników sprzedaży autobusów w Polsce na tle innych państw UE w 2024 r.: rejestracje nowych autobusów, autokarów i minibusów w Polsce; struktura rejestracji nowych autobusów w Polsce i w UE z podziałem na rodzaj napędu.

Czy jesteśmy gotowi na elektryfikację transportu? / Dariusz Piernikarski. // Samochody Specjalne.- 2025, nr 1-2, s. 54-56, sygn. P.III.6789 - rys. 2 ; fot. 3.

Perspektywy i uwarunkowania elektryfikacji floty samochodów użytkowych w kontekście celów polityki klimatycznej UE. Strategiczne wyzwania dla przedsiębiorstw transportowych związane z planowaniem zakupu i zarządzaniem eksploatacją pojazdów elektrycznych (BEV). Wpływ elektryfikacji transportu na poszczególne obszary działalności oraz koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa. Trendy elektryfikacji środków transportu na rynku europejskim; dane dotyczące liczby nowych samochodów ciężarowych z akumulatorowym napędem elektrycznym zarejestrowanych w UE w latach 2020 - 2024.

Rejestracje naczep i przyczep w 2024 r. - kontynuacja spadków / Dariusz Piernikarski. // Samochody Specjalne.- 2025, nr 1-2, s. 50-53, sygn. P.III.6789 - rys. 3 ; fot. 5.

Dane dotyczące rejestracji nowych naczep i przyczep ciężarowych i specjalnych (wg najważniejszych typów oraz wg producentów) w Polsce w 2024 r.

Samochody ciężarowe - wyniki sprzedaży w 2024 r. / Dariusz Piernikarski. // Samochody Specjalne.- 2025, nr 1-2, s. 15-18, sygn. P.III.6789 - rys. 4, tab. 2.

Podsumowanie wyników sprzedaży samochodów ciężarowych na rynku europejskim w 2024 r.: wielkość i struktura sprzedaży wg poszczególnych segmentów rynku oraz wg producentów; sprzedaż samochodów z napędami alternatywnymi; dane dotyczące rejestracji samochodów ciężarowych w UE i w Wielkiej Brytanii.

VECTO: zmierz, zważ i oceń / Dariusz Piernikarski. // Samochody Specjalne.- 2025, nr 1-2, s. 33-35, sygn. P.III.6789 - rys. 4, tab. 1.

Zadania i funkcje komputerowego programu symulacyjnego VECTO (Vehicle Energy Consumption Calculation Tool), opracowanego przez Komisję Europejską (Rozporządzenie UE 2019/1242) w celu obliczenia zużycia energii przez pojazdy ciężarowe. Zastosowanie VECTO do oceny emisji dwutlenku węgla w procesie certyfikacji pojazdów; schemat przebiegu obliczeń i narzędzia informatyczne wykorzystywane w ramach platformy VECTO. Klasyfikacja emisyjności pojazdów oraz zasady ustalania wysokości opłat za korzystanie z infrastruktury drogowej w państwach UE; przykład stawek opłat drogowych obowiązujących w ramach systemu poboru opłat dla samochodów ciężarowych Toll Collect w Niemczech.

SKRZYDLATA POLSKA

Na kursie kolizyjnym. Cz. I / Marcin Sigmund. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 4, s. 34-37, sygn. P.IV.1741 - fot. 12.

Okoliczności i przyczyny zderzeń samolotów pasażerskich i wojskowych, które miały miejsce w latach 1922 - 1954 w Europie, Kanadzie i USA; błędy pilotów i ich wpływ na powstanie wypadków.

Na kursie kolizyjnym. Cz. II / Marcin Sigmund. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 5, s. 48-53, sygn. P.IV.1741 - fot. 12.

Okoliczności i przyczyny zderzeń samolotów pasażerskich i wojskowych, które miały miejsce w latach 1958 - 2012 w: USA, Brazylii, RPA, Turcji, Ukrainie, Wietnamie, Kambodży, ZSRR, Kolumbii, Libii, Iranie, Szwajcarii, Syrii, Japonii, Chinach; czynniki mające wpływ na powstanie wypadków.

Najlepsza edycja w historii / Bartosz Głowacki. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 5, s. 4-11, sygn. P.IV.1741 - fot. 20.

Sprawozdanie z międzynarodowych targów lotnictwa cywilnego AERO Expo, które odbyły się w dn. 9-12.04.2025 r. we Friedrichshafen. Konstrukcja i parametry lekkich samolotów zaprezentowanych na targach: kompozytowy samolot elektryczny Smartflyer SF1 (Szwajcaria), elektryczny samolot RX4E (Chiny), samolot szkolny Integral R (Francja), śmigłowiec Evoluzione (Włochy), samolot sportowy Prime Xplorer (USA), dwumiejscowy samolot G70-600 Enduro (Włochy), ultralekki śmigłowiec G250 Eagle (Włochy), Junkers A60RG (Włochy), kompozytowy hybrydowo-elektryczny przemiennopłat (Czechy).

Polskie porty lotnicze w 2024 / Marcin Sigmund. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 5, s. 38-41, sygn. P.IV.1741 - fot. 8.

Dane dotyczące obsługi ruchu pasażerskiego w polskich portach lotniczych w 2024 r. w porównaniu do 2023 r.: Lotnisko Chopina w Warszawie, port lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy, Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice im. Wojciecha Korfatego w Pyrzowicach, port lotniczy Wrocław im. Mikołaja Kopernika, port lotniczy Poznań Ławica im. Henryka Wieniawskiego, lotnisko Warszawa-Modlin, port lotniczy Rzeszów-Jasionka im. Rodziny Ulmów, port lotniczy Szczecin-Goleniów im. NSZZ Solidarność, port lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta, port lotniczy Lublin, Międzynarodowy Port Lotniczy Bydgoszcz im. Ignacego Jana Paderewskiego, lotnisko Warszawa-Radom, lotnisko Zielona Góra-Babimost, port lotniczy Olsztyn-Mazury.

Problemy rosyjskiego lotnictwa cywilnego / Piotr Dudek. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 5, s. 42-47, sygn. P.IV.1741 - fot. 12.

Wpływ sankcji gospodarczych nałożonych na Rosję po ataku na Ukrainę na funkcjonowanie rosyjskiego przemysłu lotniczego. Bariery rozwoju lotnictwa wynikające z ograniczenia dostępu do nowoczesnych technologii i materiałów produkcyjnych. Problemy realizacji programów rosyjskiej konstrukcji samolotów pasażerskich (MC-21, SSJ-New). Założenia planów produkcji samolotów komunikacji regionalnej (Iljuszyn) do 2030 r.

Verticon 2025 / Bartosz Głowacki. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 4, s. 44-49, sygn. P.IV.1741 - fot. 13.

Charakterystyka konstrukcji i techniczna śmigłowców zaprezentowanych na targach Verticon 2025, w dn. 11-13.03.2025 r. w Dallas: R88 (Robinson Helicopter Company), H140 (Airbus Helicopters), S-92 (Sikorsky Aircraft).

Zderzenie nad Potomakiem / Marcin Sigmund. // Skrzydlata Polska.- 2025, nr 4, s. 26-33, sygn. P.IV.1741 - rys. 4 ; fot. 11.

Analiza okoliczności i przyczyn zderzenia podchodzącego do lądowania należącego do PSA Airlines Bombardiera CRJ-70 I ER z wykonującym lot treningowy nad korytem rzeki Potomak śmigłowcem UH-60L US Army, do którego doszło 29 stycznia 2025 r. w pobliżu portu lotniczego Ronalda Reagana w Waszyngtonie. Mapa korytarzy Helicopter Route w okolicy lotniska im. Reagana.

STALOWE SZLAKI

239 metrów w górę Szargańską Ósemką / Wojciech Kamiński. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr 1(172), s. 32-47, sygn. P.II.6141. - fot. 32.

Historia oraz współczesna działalność zabytkowej kolei wąskotorowej "Szargańska Ósemka" w Serbii. Organizacja pasażerskich przewozów turystycznych na trasie Šargan Viasi - Mokra Góra.

Elektryczne zespoły trakcyjne EN57 i EN71 w Chojnicach / Damian Otta. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr 1(172), s. 2-16, sygn. P.II.6141. - fot. 38, tab. 2.

Historia działalności Zakładu Taboru w Chojnicach - elektryczne zespoły trakcyjne stacjonujące w lokomotywowni w latach 2015 - 2024.

Jednostki elektryczne serii EN76 w Kolejach Mazowieckich / Kamil Sikora. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr S1(171), s. 2-13, sygn. P.II.6141. - fot. 31, tab. 2.

Geneza i rozwój parku taborowego przedsiębiorstwa Koleje Mazowieckie (KM). Zakupy elektrycznych zespołów trakcyjnych realizowane przez KM od 2008 r. Konstrukcja i dane techniczne pojazdów typu 22WEe "Elf" oznaczonych jako seria EN76 eksploatowanych od 2011 r.

Linia Koszalin - Mielno / Łukasz Niedziółko. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr 1(172), s. 22-26, sygn. P.II.6141. - rys. 1; fot. 9.

Historia eksploatacji linii kolejowej Koszalin - Mielno od 1905 r.; statystyka przewozów pasażerskich do Mielna zrealizowanych w latach 2008 - 2024.

Lokomotywy serii 87 (L45H i L35H) na Kolejach Rumuńskich CFR / Paweł Sawiak. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr S1(171), s. 14-24, sygn. P.II.6141. - fot. 6, tab. 1.

Historia eksploatacji wąskotorowych lokomotyw spalinowych serii 87 (L45H i L35H) przez Koleje Rumuńskie (CFR). Zestawienie lokomotyw użytkowanych przez CFR wg stanu w 2023 r.

Parowozy serii Tr7 / Ryszard Stankiewicz. // Stalowe Szlaki.- 2025, nr 1(172), s. 17-21, sygn. P.II.6141. - fot. 6, tab. 5

Parowozy serii Tr7 użytkowane przez Kolej Rzeszy Niemieckiej (DR) oraz przekazane PKP po zakończeniu II wojny światowej. Charakterystyka techniczna lokomotyw Tr 7 i dane dotyczące przydziałów pojazdów do parowozowni w Polsce.

ŚWIAT KOLEI

Czechosłowacki tranzyt kolejowy przez polskie Głucholazy / Tomasz Rzeczycki. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 12-20, sygn. P.III.6624 - fot. 13.

Historia tranzytowych przewozów pasażerskich na trasie Głucholazy - Pokrzywna - Jindřichov ve Slezku, realizowanych przez koleje czechosłowackie od 1948 r. Zasady przejazdu pociągów tranzytowych przez terytorium Polski w oparciu o regulacje czechosłowacko-polskiej konwencji o uprzywilejowanym transycie kolejowym z Czechosłowacji do Czechosłowacji przez Głucholazy oraz na podstawie porozumienia zawartego przez przedstawicieli resortów komunikacji obu państw. Procedury kontroli granicznej przeprowadzanej przez Wojska Ochrony Pogranicza.

Czechosłowackie lokomotywy turbospalinowe / Krzysztof Zintel. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 21-27, sygn. P.III.6624 - rys. 2 ; fot. 9, tab. 1.

Historia projektu lokomotywy z turbiną spalinową zrealizowanego przez koleje czechosłowackie (ČSD) w latach 60. XX w. Charakterystyka konstrukcji, parametrów technicznych i wyposażenia lokomotyw turbospalinowych TL659.00 i TL659.01.

Dworzec Krzyż / Michał Jerczyński. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 44-45, sygn. P.III.6624 - fot. 5.

Historia zmian w architekturze dworca kolejowego w Krzyżu od 1851 r. do modernizacji obiektu w 1997 r.

Parowozownia Wrocław Gądów (2) / Michał Sibilski. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 24-33, sygn. P.III.6624 - fot. 24, tab. 6.

Historia Lokomotywni Wrocław Gądów w latach 1974 - 1993. Organizacja obsługi ruchu pasażerskiego oraz stan lokomotyw parowych i spalinowych stacjonujących w MD Gądów. Restrukturyzacja i funkcjonowanie służby trakcji w Gądowie w latach 1989 - 1993. Dane dotyczące wypadków kolejowych, które miały miejsce w latach 1975 - 1986.

Piętrowe tramwaje na Arubie / Przemysław B. Jezierski. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 56-57, sygn. P.III.6624 - rys. 1 ; fot. 6.

Rys historyczny i organizacja transportu tramwajowego w Oranjestad na Arubie; przebieg trasy tramwajowej oraz charakterystyka taboru tramwajowego wyposażonego w napęd elektryczno-wodorowy.

Pociągi Trans Europ Express (5) / Ryszard Rusak. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 34-41, sygn. P.III.6624 - rys. 1 ; fot. 17, tab. 4.

Historia luksusowych pociągów Trans Europ Express (TEE) utworzonych w ramach wspólnego projektu kolei europejskich (SNCB, SNCF, DB, FS, CFL, NS, SBB, RENFE). Oferta przewozowa i tabor TEE od lat 70. XX w.; schemat sieci połączeń TEE z 1982 r. Zestawienie pociągów TEE wg kolejności ich uruchamiania w latach 1957 - 1995.

Pociągi Trans Europ Express (6) / Ryszard Rusak. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 30-37, sygn. P.III.6624 - rys. 1 ; fot. 20.

Historia luksusowych pociągów Trans Europ Express (TEE) utworzonych w ramach wspólnego projektu kolei europejskich (SNCB, SNCF, DB, FS, CFL, NS, SBB, RENFE). Ograniczenia w ruchu pociągów na sieci TEE na przełomie lat 70. i 80. XX w.; schematy sieci połączeń TEE z 1972 r. i z 1982 r. Rozwój konkurencyjnych usług na rynku przewozów międzynarodowych ze strony TGV i Intercity. Oferta przewozów "Lufthansa Airport Express" realizowanych pomiędzy lotniskami Flughafen Frankfurt am Main i Flughafen Düsseldorf w Niemczech. Przebieg procesu zastępowania pociągów TEE pociągami EuroCity i Intercity po 1986 r.

Przebudowa sieci WKD w latach 2022 - 2025 / Marek Graff. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 12-19, sygn. P.III.6624 - rys. 1 ; fot. 23, tab. 1.

Rozbudowa i modernizacja sieci kolejowej Warszawskiej Kolei Dojazdowej (WKD) w latach 2022 - 2025. Zakres zrealizowanych inwestycji infrastrukturalnych i taborowych, w tym: rewitalizacja odcinka Podkowa Leśna Główna - Grodzisk Mazowiecki; budowa nowego dworca Warszawa Zachodnia z peronem dla WKD; remont przystanku Reguły w obrębie stacji Warszawa Zachodnia, zakupy pociągów pasażerskich i specjalistycznego taboru utrzymaniowego. Schemat sieci WKD.

Tramwaje w Stanach Zjednoczonych Ameryki (3) / Piotr Tomasik. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 50-57, sygn. P.III.6624 - fot. 22.

Organizacja i funkcjonowanie komunikacji tramwajowej w San Francisco. Charakterystyka sieci tramwajowej i taboru; linie tramwajowe przebiegające w tunelach; system tramwaju linowego.

Tramwaje w Stanach Zjednoczonych Ameryki (4) / Piotr Tomasik. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 50-55, sygn. P.III.6624 - fot. 18.

Organizacja i funkcjonowanie komunikacji tramwajowej w miastach USA: Tucson, Phoenix, Tempe. Główne trasy i kierunki rozwoju sieci tramwajowej. Charakterystyka eksploatowanego taboru tramwajowego.

Wagony typu 113Aa 2 klasy z częścią gastronomiczną "caféREGIO" / Andrzej Etmanowicz. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 42-44, sygn. P.III.6624 - fot. 8, tab. 1.

Konstrukcja i wyposażenie zmodernizowanych wagonów typu 113Aa 2 klasy z częścią gastronomiczną "caféREGIO" eksploatowanych przez przedsiębiorstwo Przewozy Regionalne (Polregio). Oznakowanie i kolorystyka wagonów.

Zarzeka 1999 - oczyma uczestnika / Marek Kosmala. // Świat Kolei.- 2025, nr 3, s. 45-47, sygn. P.III.6624 - fot. 8.

Okoliczności wykolejenia pociągu pospiesznego wg relacji uczestnika wypadku, który miał miejsce 26 kwietnia 1999 r. na stacji Zarzeka pod Dęblinem.

Zmiany na kolejach Litwy / Marek Graff. // Świat Kolei.- 2025, nr 4, s. 38-43, sygn. P.III.6624 - fot. 13, tab. 1.

Organizacja działalności przewozowej Kolei Litewskich (LTG). Przebieg procesu restrukturyzacji LG, którego efektem jest podział na spółki zarządzające przewozami pasażerskimi (LTG Link), towarowymi (LTG Cargo) i infrastrukturą kolejową (LTG Infra). Inwestycje taborowe i infrastrukturalne realizowane przez LTG, w tym udział w budowie międzynarodowej trasy Rail Baltica.